

Metoder för delaktighet – Individer och familjer

I delaktighet på individnivå kan man utnyttja barns och ungas egna miljöer, såsom daghem, skolor, läroanstalter, föreningar, ungdomshus eller arbetsverkstäder för unga. I skolhem, ungdomsfängelser eller familjerehabiliteringscenter kan man höra barn och unga som annars kan vara svåra att nå.

Framgångsrik delaktighet på individnivå kan förutsätta samarbete mellan olika aktörer, nätverk och utnyttjande av olika yrkesgruppers och frivilliga aktörers professionella kompetens.

Familjer har kunnat delta t.ex. i samband med samhällsplanering och tidig fostran.

Familjebegreppet kan också vara bredare och omfatta vuxna som är viktiga för barnet utan att vara vårdnadshavare.

Här ska man dock komma ihåg att barn även har rätt att delta individuellt, inte bara som familjemedlemmar.

Bra delaktighet innebär att man tar del av barns och ungas erfarenheter och åsikter både individuellt och utifrån grupptillhörighet så att man förstår bådats betydelse.

I Finland förlitar man sig ofta på gruppbaseade och representativa strukturer för delaktighet. Utveckling av delaktighet på individnivå är fortfarande en utmaning. Under det senaste decenniet har det dock utvecklats olika typer av elektroniska verktyg, såsom Din åsikt (otakantaa.fi) och Ungas idéer (nuortenideat.fi). Även olika verktyg i sociala medier kan med fördel användas för att nå ut till unga och deras familjer.

En typisk metod för att höra individer är samrådsmöten. Barn och unga deltar sällan på samrådsmöten som riktar sig till alla åldersgrupper. När man har att göra med barn bör man fästa särskild vikt vid atmosfären på mötet. Barnen ska uppleva att alla tankar och åsikter är tillåtna, önskvärda och uppskattade.

Små barn har ofta svårt att verbalisera sina förhoppningar och önskemål. Närstående och personer som arbetar med barn har ofta kännedom om barnens behov. Om ett barn hörs genom familjen, bör det inte betyda att man nedvärderar barnets möjligheter att uttrycka sin åsikt.

När det gäller familjers delaktighet kan myndighetssamarbete ge resultat. Det är viktigt att se och analysera vilka som svarar och hurdana familjer hamnar utanför. Exempelvis när man bara en del av barnfamiljerna genom kommunal eller privat dagvård.

nuortenideat.fi

Ungas idéer – en kanal för påverkan

Ungas idéer (nuortenideat.fi) är en kanal för påverkan som riktar sig till alla ungdomar i Finland.

Den riksomfattande tjänsten ingår i de demokratitjänster som justitieministeriet upprätthåller på webben. Utvecklingsarbetet har involverat såväl unga som aktörer inom ungdomssektorn (bl.a. kommuner, organisationer och skolor). Tjänsten kan användas av unga och instanser som arbetar med unga.

Ungas idéer erbjuder en låg tröskel för att delta, påverka och komma med egna åsikter om utvecklingen av organisationers verksamhet.

Tjänsten har som mål att

stödja dialogen och samarbetet mellan unga och kommuner, organisationer eller andra aktörer

lyfta fram ungas åsikter samt diskutera och beakta dem i beslutsfattandet
ge unga en obehindrad och jämlik möjlighet att berätta, fråga och bli hörda
ge unga möjlighet att följa behandlingen av ärenden och de beslut som fattas